

22006A0622(02)

22.6.2006.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 169/37

SPORAZUM**između Europske zajednice i Srbije i Crne Gore o određenim aspektima usluga u zračnom prometu**

EUROPSKA ZAJEDNICA,

s jedne strane, i

SRBIJA I CRNA GORA,

s druge strane,

dalje u tekstu: „stranke”,

PRIMJEĆUJUĆI da bilateralni sporazumi o uslugama u zračnom prometu zaključeni između nekoliko država članica Europske zajednice i Srbije i Crne Gore, sadržavaju odredbe protivne pravu Europske zajednice,

PRIMJEĆUJUĆI da Europska zajednica ima isključivu nadležnost u odnosu na nekoliko aspekata koji mogu biti uključeni u bilateralne sporazume o uslugama u zračnom prometu između država članica Europske zajednice i trećih zemalja,

PRIMJEĆUJUĆI da prema pravu Europske zajednice zračni prijevoznici Zajednice s poslovnom nastanom u državi članici imaju pravo na nediskriminirajući pristup tržištu na pravcima između država članica Europske zajednice i trećih zemalja,

UZIMAJUĆI U OBZIR sporazume između Europske zajednice i određenih trećih zemalja, koji predviđaju mogućnost da državljanima tih trećih zemalja steknu vlasništvo nad zračnim prijevoznicima licenciranima u skladu s pravom Europske zajednice,

PREPOZNAJUĆI da odredbe bilateralnih sporazuma o uslugama u zračnom prometu između država članica Europske zajednice i Srbije i Crne Gore koje su protivne zakonu Europske zajednice moraju biti potpuno usklađene s njim kako bi stvorili čvrsti zakonski temelj za usluge u zračnom prometu između Europske zajednice i Srbije i Crne Gore i sačuvali kontinuitet takvog zračnog prometa,

PRIMJEĆUJUĆI da nije cilj Europske zajednice, u sklopu ovih pregovora, povećati ukupni opseg zračnog prometa između Europske zajednice i Srbije i Crne Gore, utjecati na ravnotežu između zračnih prijevoznika Zajednice i onih Srbije i Crne Gore ili pregovarati o izmjenama odredaba postojećih bilateralnih sporazuma o zračnom prometu vezano uz prometna prava,

SPORAZUMJELE SU SE:

Članak 1.**Opće odredbe**

1. U smislu ovog Sporazuma, pojam „države članice” znači države članice Europske zajednice.
2. Upućivanje u svakom od sporazuma navedenih u Prilogu I. na državljane države članice koja je stranka u tom Sporazumu, smatra se upućivanjem na državljane države članice Europske zajednice.
3. Upućivanje u svakom od sporazuma navedenih u Prilogu I. na zračne prijevoznike ili zrakoplovne kompanije države članice koja je stranka u tome Sporazumu, smatra se upućivanjem na zračne prijevoznike ili zrakoplovne kompanije koje je imenovala navedena država članica.

Članak 2.**Imenovanje od strane države članice**

1. Odredbe stavaka 2. i 3. ovog članka ukidaju odgovarajuće odredbe članaka navedenih u Prilogu II. točkama (a) i (b) o imenovanju zračnog prijevoznika od strane dotične države članice, odobrenjima i dozvolama koje je dodijelila Srbija i Crna Gora, te o odbijanju, opozivu, oduzimanju ili ograničenju odobrenja ili dozvola zračnog prijevoznika.
2. Po primitku imenovanja od strane države članice, Srbija i Crna Gora daje odgovarajuća odobrenja i dozvole uz minimalno proceduralno odlaganje, pod uvjetom da:

- i. zračni prijevoznik ima poslovni nastan, prema Ugovoru o osnivanju Europske zajednice, na državnom području države članice koja ga imenuje i posjeduje valjanu radnu dozvolu u skladu s pravom Europske zajednice;
  - ii. država članica provodi i održava učinkovitu regulatornu kontrolu zračnog prijevoznika i odgovorna je za izdavanje njegove potvrde o sposobnosti, a odgovarajuće aeronautičko tijelo je jasno naznačeno u imenovanju; i
  - iii. je zračni prijevoznik u vlasništvu država članica i/ili državljana država članica i/ili ostalih zemalja navedenih u Prilogu III. i/ili državljana tih ostalih zemalja, izravno ili u većinskom vlasništvu, te ga navedene zemlje i/ili državljani stalno učinkovito kontroliraju.
3. Srbija i Crna Gora može odbiti, opozvati, obustaviti ili ograničiti odobrenja ili dozvole zračnog prijevoznika kojeg je imenovala država članica ako:
- i. zračni prijevoznik nema poslovni nastan, prema Ugovoru o osnivanju Europske zajednice na državnom području države članice koja ga imenuje ili nema valjanu radnu dozvolu države članice u skladu s pravom Europske zajednice;
  - ii. država članica koja je odgovorna za izdavanje potvrde o sposobnosti zračnom prijevozniku, ne provodi i ne održava učinkovitu regulatornu kontrolu zračnog prijevoznika ili u imenovanju nije jasno naznačeno aeronautičko tijelo; ili
  - iii. zračni prijevoznik nije u vlasništvu i nije izravno pod učinkovitom kontrolom ili većinskim vlasništvom država članica i/ili državljana država članica, i/ili ostalih zemalja navedenih u Prilogu III. i/ili državljana tih ostalih zemalja.

Članak 3.

Prava u vezi s regulatornom kontrolom

1. Odredbe stavka 2. ovog članka dopunjuju članke navedene u Prilogu II. točki (c).

2. Ako je država članica imenovala zračnog prijevoznika čiju regulatornu kontrolu provodi i održava druga država članica, prava Srbije i Crne Gore, prema sigurnosnim odredbama Sporazuma između države članice koja je imenovala zračnog prijevoznika i Srbije i Crne Gore, primjenjuju se jednako u vezi s usvajanjem, primjenjivanjem ili održavanjem sigurnosnih standarda od strane te druge države članice i uz dozvolu za rad tog zračnog prijevoznika

Članak 4.

Oporezivanje avionskog goriva

1. Odredbe stavka 2. ovog članka dopunjuju odgovarajuće odredbe članaka navedenih u Prilogu II. točki (d).
2. Neovisno o svim drugim suprotnim odredbama, ništa u svakom od sporazuma navedenih u Prilogu II. točki (d) ne sprečava državu članicu da na nediskriminirajućoj osnovi nameće porez, carine, naknade ili pristojbe na gorivo isporučeno na njenom državnom području za upotrebu u zrakoplovu imenovanog zračnog prijevoznika Srbije i Crne Gore koji prometuje između jedne točke na državnom području te države članice i druge točke na državnom području te države članice ili na državnom području druge države članice.

Članak 5.

Tarife za prijevoz unutar Europske zajednice

1. Odredbe stavka 2. ovog članka dopunjuju članke navedene u Prilogu II. točki (e).
2. Tarife koje zračni prijevoznik(-ci) koje je imenovala Srbija i Crna Gora trebaju zaračunati sukladno Sporazumu navedenom u Prilogu I., a koji sadrži odredbu iz Priloga II. točke (e) za prijevoz koji je u cijelosti izvršen unutar Europske zajednice, podliježu pravu Europske zajednice.

Članak 6.

Prilozi Sporazumu

Prilozi ovom Sporazumu čine njegov sastavni dio.

Članak 7.

Revizija ili izmjena

Stranke mogu u bilo kojem trenutku sporazumno revidirati ili izmijeniti ovaj Sporazum.

U ostvarivanju prava iz ovog stavka, Srbija i Crna Gora ne diskriminira zračne prijevoznike država članica na temelju državljanstva.

*Članak 8.***Stupanje na snagu i privremena primjena**

1. Ovaj Sporazum stupa na snagu kad stranke obavijeste jedna drugu, u pisanom obliku, da su završeni njihovi unutarnji postupci potrebni u tu svrhu.
2. Neovisno o stavku 1., stranke su suglasne privremeno primjenjivati ovaj Sporazum od prvog dana mjeseca koji slijedi nakon dana kada su ugovorne stranke jedna drugu obavijestile o završetku potrebnih unutarnjih postupaka u tu svrhu.
3. Sporazumi i drugi dogovori između država članica i Srbije i Crne Gore koji na dan potpisivanja ovog Sporazuma još nisu stupili na snagu te se privremeno ne primjenjuju navedeni su u Prilogu I. točki (b). Ovaj Sporazum primjenjuje se na sve takve sporazume i dogovore od trenutka njihova stupanja na snagu ili privremene primjene.

*Članak 9.***Prestanak važenja**

1. U slučaju da je Sporazum naveden u Prilogu I. raskinut, sve odredbe ovog Sporazuma koje se odnose na Sporazum naveden u Prilogu I. istodobno se raskidaju.
2. U slučaju da su svi sporazumi navedeni u Prilogu I. raskinuti, ovaj Sporazum se istodobno raskida.

U POTVRDU TOGA, dolje potpisani, valjano ovlašteni za to, potpisali su ovaj Sporazum.

Sastavljeno u Salzburgu, u dva primjerka, petoga svibnja dvije tisuće i šeste godine, na češkom, danskom, engleskom, estonskom, finskom, francuskom, grčkom, latvijskom, litavskom, mađarskom, malteškom, nizozemskom, njemačkom, poljskom, portugalskom, slovačkom, slovenskom, srpskom, španjolskom, švedskom i talijanskom jeziku.

Por la Comunidad Europea
 Za Evropské společenství
 For Det Europæiske Fællesskab
 Für die Europäische Gemeinschaft
 Euroopa Ühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα
 For the European Community
 Pour la Communauté européenne
 Per la Comunità europea
 Eiropas Kopienas vārdā
 Europos bendrijos vardu
 Az Európai Közösség részéről
 Ghall-Komunità Ewropea
 Voor de Europese Gemeenschap
 W imieniu Wspólnoty Europejskiej
 Pela Comunidade Europeia
 Za Európske spoločenstvo
 Za Evropsko skupnost
 Euroopan yhteisön puolesta
 För Europeiska gemenskapen
 За Европску Заједницу

Por Serbia y Montenegro
 Za Srbsko a Černou Horu
 For Serbien og Montenegro
 Für Serbien und Montenegro
 Serbia ja Montenegro nimel
 Για τη Σερβία και Μαυροβούνιο
 For Serbia and Montenegro
 Pour la Serbie-Monténégro
 Per Serbia e Montenegro
 Serbijas un Melnkalnes vārdā
 Serbijos ir Juodkalnijos vardu
 Szerbia és Montenegró részéről
 Għas-Serbja u Montenegro
 Voor Servië en Montenegro
 W imieniu Serbii i Czarnogóry
 Pela Sérvia e Montenegro
 Za Srbsko a Čiernu Horu
 Za Srbijo in Črno goro
 Serbia ja Montenegron puolesta
 För Serbien och Montenegro
 За Србију и Црну Гору

PRILOG I.

Popis sporazuma iz članka 1. ovog Sporazuma

(a) Sporazumi o aspektima usluga u zračnom prometu između Srbije i Crne Gore i država članica Europske zajednice koji su sklopljeni, potpisani ili se privremeno primjenjuju na dan potpisivanja ovog Sporazuma:

— Sporazum o zračnom prometu između Republike Austrije i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beču 11. studenoga 1953. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Austrija iz 1953.).

Čitati zajedno s Memorandumom o razumijevanju, potpisanim u Beču 12. listopada 1994.,

— Sporazum o zračnom prometu između Kraljevine Belgije i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beču 24. rujna 1957. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Belgija),

— Sporazum o zračnom prometu između Vlade Republike Cipra i Vlade Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, potpisan u Nikoziji 27. veljače 1976. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Cipar iz 1976.),

— Sporazum o zračnom prometu između Čehoslovačke Republike i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 28. veljače 1956. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Češka),

— Sporazum o zračnom prometu između Francuske Republike i Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 23. ožujka 1967. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Francuska),

— Sporazum o zračnom prometu između Savezne Republike Njemačke i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Bonnu 10. travnja 1957. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 1957.),

— Sporazum o zračnom prometu između Vlade Savezne Republike Njemačke i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, parafiran i privremeno primjenjivan prema Protokolu 7. od 31. svibnja 2001. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 2001.),

— Sporazum o zračnom prometu između Vlade Helenske Republike i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 9. svibnja 2002. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Grčka),

— Sporazum o zračnom prometu između Narodne Republike Mađarske i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 21. srpnja 1956. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Mađarska).

Izmijenjen razmjenom pisama, potpisanom u Budimpešti 30. svibnja 1964.

Posljednji put izmijenjen Memorandumom o razumijevanju, potpisanim u Beogradu 9. veljače 1995.,

— Sporazum o zračnom prometu između Velikog Vojvodstva Luksemburga i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 9. travnja 1960. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Luksemburg),

— Sporazum o zračnom prometu između Vlade Malte i Vlade Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, potpisan u Rimu 5. veljače 1975. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Malta),

— Sporazum o redovitom zračnome prometu između Kraljevine Nizozemske i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 13. ožujka 1957. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Nizozemska),

- Sporazum o zračnom prometu između Narodne Republike Poljske i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Varšavi 14. studenoga 1955. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Poljska iz 1955.),
  - Sporazum o zračnom prijevozu između Vlade Portugala i Vlade Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 3. lipnja 1976. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Portugal),
  - Sporazum o zračnom prometu između Vlade Republike Slovačke i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, potpisan u Bratislavi 3. listopada 1996. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Slovačka);
  - Sporazum između Kraljevine Švedske i Federativne Narodne Republike Jugoslavije, potpisan u Beogradu 18. travnja 1958. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Švedska),
  - Sporazum o zračnom prometu između Vlade Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, parafiran u Londonu 17. prosinca 2002. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Ujedinjena Kraljevina).
- (b) Sporazumi o zračnome prometu i ostali dogovori parafirani ili potpisani između Srbije i Crne Gore i država članica Europske zajednice koji u vrijeme potpisivanja ovog Sporazuma još nisu stupili na snagu te se ne primjenjuju privremeno:
- Sporazum o zračnom prometu između Austrijske Vlade i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, parafiran u Beču 14. studenoga 2001. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Austrija iz 2001.),
  - Sporazum o zračnom prometu između Vlade Republike Cipra i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, parafiran u Nikoziji 18. lipnja 2002. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Cipar iz 2002.),
  - Sporazum o zračnom prometu između Vlade Republike Poljske i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, parafiran u Varšavi 17. svibnja 2002. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Poljska iz 2002.),
  - Sporazum o zračnom prometu između Vlade Republike Slovenije i Savezne Vlade Savezne Republike Jugoslavije, parafiran u Beogradu 12. listopada 2001. (dalje u tekstu Sporazum Srbija i Crna Gora - Slovenija).
-

PRILOG II.

Popis članaka sporazuma iz članaka 2. do 5. ovog Sporazuma, navedeni u Prilogu I. ovog Sporazuma

(a) Imenovanje od strane države članice:

- članak 2. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 1953.,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 2001.,
- članak 2. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Češke,
- članak 3. stavak 1. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Francuska,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 1957.,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 2001.,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Grčka,
- članak 1. Dodatka Sporazumu Srbija i Crna Gora - Mađarska,
- članak 2. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Luksemburg,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Malta,
- članak 2. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Poljska iz 1955.,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Poljska iz 2002.,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovačka Republika,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovenija,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Ujedinjena Kraljevina.

(b) Odbijanje, opoziv, odgoda ili ograničenje odobrenja ili dozvola:

- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 1953.,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 2001.,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Belgija,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 1976.,
- članak 5. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 2002.,
- članak 3. stavak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Francuska,
- članak 5. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 1957.,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 2001.,
- članak 4. stavak 2. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Grčka,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Luksemburg,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Malta,
- članak 3. stavak 1. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Nizozemska,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Poljska iz 2002.,
- članak 5. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Portugal,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovačka Republika,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovenija,
- članak 3. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Švedska,
- članak 5. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Ujedinjena Kraljevina,

(c) Regulatorna kontrola:

- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 2001.,
- članak 15. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 2002.,
- članak 13. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 2001.,
- članak 7. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Grčka,
- članak 15. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Poljska iz 2002.,
- članak 9. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovenija,
- članak 9. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Ujedinjena Kraljevina,

(d) Oporezivanje avionskog goriva:

- članak 5. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 1953.,
- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 2001.,
- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Belgija,
- članak 7. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 1976.,
- članak 7. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 2002.,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Češka,
- članak 11. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Francuska,
- članak 13. Sporazuma Srbija i Crna Gora -i Njemačka iz 1957.,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 2001.,
- članak 10. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Grčka,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Mađarska,
- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Luksemburg,
- članak 5. Sporazuma u Srbija i Crna Gora - Malta,
- članak 9. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Nizozemska,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Poljska iz 1955.,
- članak 7. Sporazuma u Srbija i Crna Gora - Poljska iz 2002.,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Portugal,
- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovačka Republika,
- članak 6. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Slovenija,
- članak 8. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Švedska,
- članak 11. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Ujedinjena Kraljevina,

(e) Tarife za prijevoz unutar Europske zajednice:

- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 1953.,
- članak 4. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Austrija iz 2001.,
- članak 7. Sporazuma Srbije i Crne Gore - Belgija,
- članak 10. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 1976.,
- članak 17. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Cipar iz 2002.,
- članak 7. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Češka,
- članak 9. Sporazuma Srbija i Crna Gora - Francuska,
- članak 14. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 1957.,
- članak 10. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Njemačka iz 2001.,
- članak 13. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Grčka,
- članak 7. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Luksemburg,
- članak 9. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Malta,

-
- članak 7. stavak 2. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Nizozemska,
  - članak 7. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Poljska iz 1955.,
  - članak 10. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Poljska iz 2002.,
  - članak 9. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Portugal,
  - članak 12. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Slovačka Republika,
  - članak 13. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Slovenija,
  - članak 7. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Švedska,
  - članak 14. Sporazuma između Srbija i Crna Gora - Ujedinjena Kraljevina.
-

*PRILOG III.***Popis ostalih zemalja navedenih u članku 2. ovog Sporazuma**

- (a) Republika Island (u okviru Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru);
  - (b) Kneževina Lihtenštajn (u okviru Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru);
  - (c) Kraljevina Norveška (u okviru Sporazuma o Europskom gospodarskom prostoru);
  - (d) Švicarska Konfederacija (u okviru Sporazuma između Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o zračnom prometu).
-